

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Cob/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201114
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8722201114.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyňa spravodajkyňa v spore žalobcu: KORDES Poprad, s. r. o., so sídlom Rázusova 2672/13, 058 01 Poprad, IČO: 46 700 358, zastúpený: JUDr. Nikola Tudajová, advokátka, so sídlom Levočská 5112/26A, 058 01 Poprad, IČO: 52701476, proti odporcovi: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., so sídlom Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle, Česká republika, IČO: 649 48 242, Organizačná zložka: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 9Cb/15/2022-49 zo dňa 19.5.2022 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o nariadení neodkladného opatrenia a vo výroku o trovách konania.

Navrhovateľovi voči odporcovi p r i z n á v a nárok na náhradu odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ doručil dňa 20.4.2022 Okresnému súdu Poprad návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, aby odporcovi uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. 1111 a LV č. 359 v kat. úz. Veľký Slavkov.

V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ uviedol, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. 1111 a LV č. 359 v kat. úz. Veľký Slavkov, ktoré sú zaťažené záložnými právami v prospech odporcu, a to na základe Zmluvy kontokorentnom úvere zo dňa 7.8.2018, Zmluvy o úvere zo dňa 7.8.2018 v spojení so Zmluvami o zriadení záložného práva zo dňa 4.9.2018, ktoré zmluvy navrhovateľ uzatvoril za účelom poskytnutia úverového limitu vo výške 50.000,- eur a investičného úveru vo výške 123.750,- eur pre financovanie, resp. refinancovanie obstarania dlhodobého majetku, a to nehnuteľností zapísaných na týchto listoch vlastníctva. Navrhovateľ uviedol, že zmluvy boli uzavreté v čase, kedy navrhovateľ riešil nepriaznivú finančnú situáciu v pracovnej oblasti konateľky navrhovateľa a na preklopenie tohto obdobia navrhovateľ potreboval financie na udržanie spoločnosti ako aj zabezpečenie nehnuteľného majetku pre potreby tejto spoločnosti. Navrhovateľ počas celej doby splácania predmetných úverov nemal nikdy s ich platením problém, a to až do začiatku r. 2022, kedy sa dostal do nepriaznivej finančnej situácie spôsobenej problémami s Finančnou správou, kedy mu bola vyrubená daň, ktorú považuje navrhovateľ za nedôvodnú a rieši ju v konaní pred správnym súdom. Zároveň navrhovateľ poukázal aj na celosvetový problém trhu a pandemickú situáciu.

V tomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ proklamuje tiež záujem o splatenie jednotlivých dlhov, a to aj voči odporcovi, a preto žiadosťou zo dňa 20.1.2022 požiadal o refinancovanie predmetných úverov, resp. o možnosť odkladu. K tejto žiadosti navrhovateľ dostal list odporcu zo dňa

21.1.2022, v ktorom odporca poukázal na prípady neplnenia ako aj na predčasnú splatnosť úveru a citoval obchodné podmienky pre úvery podnikateľom, ktoré navrhovateľ prevzal. Následne odporca listom zo dňa 23.2.2022 navrhovateľovi oznámil predčasnú splatnosť úverov a vyzval ho na zaplatenie záväzkov vo výške 46.705,21 eur a 65.628,10 eur. Ustanovenia obchodných podmienok, na základe ktorých bola vyhlásená predčasná splatnosť, považuje navrhovateľ za nevýhodné a neekvivalentné. Zároveň navrhovateľ celý proces uzatvárania zmlúv považuje za výsledok zneužitia subjektívneho hendikepu zmluvnej strany, ktorý nemohol nijako ovplyvniť ich obsah, keďže išlo o formulárové zmluvy ako aj zmluvné podmienky, ktoré musel podpísať jedným podpisom v celku. K zabezpečovacím inštitútom navrhovateľ uviedol, že zo strany odporcu bola neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha, keď svoje pohľadávky zabezpečil nielen zriadením záložného práva, ale aj zriadením záložného práva k pohľadávke zo všetkých účtov v banke, vystavením blankozmenky ako aj ručiteľským vyhlásením. Oproti výške záväzkov odporcu voči navrhovateľovi, navrhovateľ uvádza, že toho času hodnota založených nehnuteľností je vo výške 298.000,- eur, a preto výkonom záložného práva by došlo k porušeniu ustanovení § 265 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka a v spojení s Čl. 20 a Čl. 35 ods. 1 Ústavy SR, najmä teda z dôvodu rozporu so zásadami poctivého obchodného styku, dobrými mravmi vzhľadom na hrubý nepomer pohľadávky a hodnoty zálohu. Navrhovateľ poukázal, že judikatúra slovenských súdov dospela k záveru, že v rozpore s dobrými mravmi je hrubý nepomer medzi výškou zabezpečenej pohľadávky a hodnotou predmetu záložného práva, a preto navrhovateľ je toho názoru, že výkon záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam je možné považovať za v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, aj keď sa priamo neporušilo žiadne kogentné ustanovenie zákona, a teda takýto výkon nepožíva právnu ochranu. Podľa navrhovateľa, odporca ako veriteľ má iné primeranejšie spôsoby na uspokojenie svojej pohľadávky.

Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ vidí zabezpečenie preventívnej ochrany, aby nemohli byť vlastnícke práva navrhovateľa k uvedeným nehnuteľnostiam odňaté v rozpore s dobrými mravmi a poctivým obchodným stykom. Podľa navrhovateľa neodkladné opatrenie je primerané sledovanému legitímnemu účelu a jeho nariadením nevznikne odporcovi žiadna zásadná ujma, nakoľko navrhovateľ má ochotu dlhy uhradiť.

K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ priložil listiny - Zmluvu o kontokorentnom úvere č. 000620/CORP/2018 zo dňa 07.08.2018, Zmluvu o úvere č. 000619/CORP/2018 zo dňa 07.08.2018, výpisy z listov vlastníctva č. 1111 a č. 359 pre kat. úz. Veľký Slavkov, Úradný výpis z Notárskeho centrálného registra záložných práv zo dňa 06.04.2022, Upovedomenie obhajcu-splnomocneného zástupcu poškodenej A. B. č. k. 4T/29/2019, Žiadosť o prehodnotenie zmluvného vzťahu a vysvetlenie situácie zo dňa 20.01.2022, Výzva na odstránenie Prípadov neplnenia zo dňa 21.01.2022, Oznámenie o predčasnej splatnosti úveru a výzva na úhradu celého zostatku úveru zo dňa 23.03.2022, Oznámenie o predčasnej splatnosti úveru – Odpoveď zo dňa 17.3.2022, Znalecký posudok znalca Ing. Bruno Boroš č. 061/2022 zo dňa 12.04.2022 vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností v kat. úz. Veľký Slavkov pre účel uzatvorenia záložnej zmluvy.

Okresný súd Poprad uznesením č. k. 9Cb/15/2022-49 zo dňa 19.5.2022 na návrh navrhovateľa nariadil neodkladné opatrenie tak, že odporcovi uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v kat. úz. Veľký Slavkov, zapísaných na LV č. 1111 a LV č. 359, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť, aby do 40 dní od doručenia tohto uznesenia podal žalobu vo veci zdržania sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam so stranami sporu totožnými ako v tomto konaní a navrhovateľovi voči odporcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a príloh, ktoré navrhovateľ pripojil, súd prvej inštancie citoval a na vec aplikoval ust. § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2 písm. c), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1 a 2, § 334, § 331 ods. 1, § 336 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Následne v odôvodnení svojho rozhodnutia sa súd prvej inštancie zaoberal všeobecnými a právnou teóriou definovanými atribútmi neodkladného opatrenia, ako aj predpokladmi ich nariadenia.

Súd prvej inštancie skonštatoval, že návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia obsahuje argumentáciu, ktorá má byť podkladom pre konanie a rozhodovanie vo veci samej a hoci

navrhovateľ poukazuje na skutočnosti súvisiace s možnou dražbou, odporca k nej ešte nepristúpil. Za danej situácie skutočnosti uvádzané navrhovateľom / možná dražba, strata vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rozpor so zásadami poctivého obchodného styku, hrubý nepomer pohľadávky a hodnoty zálohu (nehnuteľností), záujem navrhovateľa na splácaní predmetných úverov resp. refinancovaní, výkon podnikateľskej činnosti navrhovateľa - ubytovacie služby spojené s predmetnými nehnuteľnosťami/ môžu podľa súdu prvej inštancie byť akcentujúce pri rozhodovaní vo veci samej. Pokiaľ ide o osvedčenie bezprostrednej ujmy, v predmetnej právnej veci súd prvej inštancie ustálil, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia sú splnené pri jeho súčasnom obmedzení trvania po určitý čas, nakoľko ak by došlo k predaju nehnuteľností, v prípade budúceho súdneho sporu, ak by sa navrhovateľ chcel domôcť zdržania sa výkonu záložného práva, by to bolo už bezpredmetné, a teda navrhovateľovi by mohla vzniknúť ujma v podobe straty vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nemožnosti prípadne výrazného obmedzenia možnosti vykonávať podnikateľskú činnosť v predmetných nehnuteľnostiach a s tým súvisiacu možnosť splácať pohľadávky z úverov. Podľa súdu prvej inštancie neodkladné opatrenie je primerané uvedenému sledovanému účelu, odporcovi nevznikne jeho nariadením žiadna zásadná ujma. Súčasne súd prvej inštancie poukázal na nepomer výšky vymáhanej pohľadávky 114.349,41 eur vo vzťahu k hodnote predmetného zálohu 298.000,- eur. Súd prvej inštancie sa preto stotožnil s dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s tým, že zároveň uložil navrhovateľovi povinnosť, aby do 40 dní od doručenia tohto uznesenia podal žalobu vo veci zdržania sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam so stranami sporu totožnými ako v tomto konaní.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP, ktorých náhradu priznal úspešnému navrhovateľovi voči odporcovi v rozsahu 100 %.

Uznesenie súdu prvej inštancie o vydaní neodkladného opatrenia bolo doručené právnej zástupkyňi navrhovateľa dňa 20.5.2022 a odporcovi dňa 20.5.2022.

Voči uzneseniu súdu prvej inštancie dňa 3.6.2022 doručil odvolanie odporca, a to z dôvodov, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Odporca v podanom odvolaní rozporuje všetky tvrdenia navrhovateľa v podanom návrhu, ten to považuje za účelový a ničím nepodložený, pričom napadnuté uznesenie je podľa jeho názoru nepreskúmateľné, keďže v prevažnej miere jeho obsahom je prekopírovaný návrh navrhovateľa a odôvodnenie je stroho uvedené v bode. 28 odôvodnenia.

Odporca nesúhlasí s hodnotením navrhovateľa, že obchodné podmienky sú v rozpore s poctivým obchodným stykom, pretože odporca navrhovateľa nijako nenútil vstúpiť s ním do zmluvného vzťahu a dohodnuté podmienky sú dané pre každého dlžníka odporcu rovnako v obchodných podmienkach pre úvery podnikateľom, s ktorými sa navrhovateľ oboznámil, pričom odporca zdôrazňuje, že navrhovateľ je právnická osoba a nie fyzická osoba – spotrebiteľ. Postoj navrhovateľa, ktorý do okamihu splatenia úveru, nenamietal žiadne ustanovenie zmluvy o úvere alebo obchodných podmienok, úvery od odporcu načerpal, ktorý následne teraz uvádza a rozporuje ustanovenia zmluvy o úvere, vyvoláva absolútnu právnu neistotu a porušenie zásady pacta sunt servanda. Odporca ďalej zdôrazňuje, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bolo vykonané oprávnené a v plnom súlade s platnými právnymi predpismi ako aj zmluvnými dojednaniami medzi stranami sporu. Tiež postup odporcu pri výkone záložného práva vyplýva zo zmluvných dojednaní a ide o postup zákonom dovolený a predpokladaný, preto nie je možné tvrdiť, že ide o postup, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.

Ďalej odporca v odvolaní uviedol, že výška poskytovaných úverov bola 173.750,- eur pričom nehnuteľnosti zabezpečujúce pohľadávky boli ocenené Znaleckým posudkom č. 122/2018 na hodnotu vo výške 165.000,- eur. K ďalším formám zabezpečenia úveru odporca uviedol, že ich reálna hodnota je pre prípad ich realizácie prakticky nulová. V tomto smere poukázal na to, že vyzval poddlžníkov na splnenie založenej pohľadávky, avšak ani jeden odporcovi plnenie nezaslal. Taktiež čo sa týka zabezpečenia vyhlásením ručenia ručiteľky A. B., odporca ju vyzval na splnenie svojho záväzku, avšak

ani táto mu dobrovoľne neplnila jediné euro, pričom ručiteľka má vedených celkovo sedem exekučných konaní, preto aj odporca považuje prípadné uspokojenie voči ručiteľke za čisto hypotetické a viac ako nepravdepodobné. Čo sa týka zabezpečenia prostredníctvom blankozmenkou, tu odporca poukazuje, že navrhovateľ má aktuálne vedené dve exekučné konania a v prípade uspokojenia pohľadávky cestou súdu považuje odporca spôsob, mieru a pravdepodobnosť svojho uspokojenia za rovnako nepravdepodobnú ako v prípade ručiteľky. S poukazom na obchodné podmienky odporca uviedol, že právo voľby, ktoré zabezpečenie vykoná, svedčí jemu a dlžník, teda navrhovateľ je povinný toto právo rešpektovať.

Odporca ďalej v odvolaní uviedol, že procesom vymáhania svojich pohľadávok dodržal aj zásadu proporcionality, a keďže jeho pohľadávka nebola uspokojená ani refinancovaním dlžníka, ani plnením od poddlžníkov, či ručiteľa a súdne vymáhanie pohľadávok vyhodnotil ako nedôvodné, nevhodné a neefektívne, preto následne pristúpil k výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam, ktorý výkon je plne v súlade so zákonom a s uzatvorenými dohodami. Podľa odporcu teda bezpochyby dodržal zásadu primeranosti a k výkonu záložného práva pristúpil až po neúspešnom vymáhaní pohľadávky z iných foriem zabezpečenia. V ďalšom odporca poukázal na zabezpečovaciu a uhradzovaciu funkciu záložného práva, a preto dodal, že jeho samotný výkon nemôže byť braný ako porušenie práv navrhovateľa, keďže odporca žiadne právne predpisy ani zmluvu neporušil, práve naopak bol to navrhovateľ, kto porušil zmluvné dojednania a neplnil si svoje zmluvné povinnosti. V tejto súvislosti odporca poukázal na zásadu súkromného práva, podľa ktorej nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho jednania.

Podľa odporcu výkon záložného práva nie je možné považovať za neprimeraný ani vzhľadom k hodnote založených nehnuteľností, nakoľko pohľadávky z úverov len v časti istiny k dnešnému dňu predstavujú 69,54 % hodnoty zálohu podľa znaleckého posudku vyhotoveného pri poskytnutí úveru, pričom zdôraznil, že výška pohľadávky každým dňom narastá o úroky z omeškania a pre prípad, ak by došlo k speňaženiu zálohu za sumu prevyšujúcu pohľadávku, odporca ako záložného veriteľa je povinný tento výťažok z predaja zálohu vydať záložcovi bez zbytočného odkladu. Odporca je toho názoru, že navrhovateľovi sa nepodarilo osvedčiť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť dočasná ochrana. Podľa odporcu súdom vydané neodkladné opatrenie neobstojí, nakoľko výrazným spôsobom zasahuje do jeho oprávnených záujmov, keď mu fakticky znemožňuje uspokojiť svoju pohľadávku voči navrhovateľovi. Odporcovi ďalej nie je zrejmé, z čoho navrhovateľ vyvodzuje, že zmluvy boli uzatvorené za nápadne nevýhodných podmienok ako výsledok zneužitia subjektívneho hendikepu zmluvnej strany. K tomu odporca dodal, že ako banka je regulovaným subjektom a úprava vzťahu medzi ním a navrhovateľom je výsledok dodržiavania povinností, ktoré odporcovi vyplývajú zo zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, kde podľa § 27 ods. 1 je banka povinná pri výkone svojej činnosti postupovať obozretne, najmä je povinná vykonávať obchody spôsobom, ktorý zohľadňuje aj zmierňuje riziká a zároveň spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy ich vkladateľov z hľadiska návratnosti ich vkladov, a ktorý neohrozuje bezpečnosť a ekonomickú situáciu banky alebo bezpečné fungovanie bankového systému porušením zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a preto musí požadovať aj primerané zabezpečenie pohľadávok banky.

Záverom v odvolaní odporca poukázal na neprípustnosť nariadenia zákazu výkonu záložného práva na neobmedzené obdobie, ktorú otázku riešil vo svojich rozhodnutiach Najvyšší súd SR, a to vo veciach sp. zn. 8Cdo/147/2017 a 2Cdo/36/2019. Odporca preto rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za arbitrárne, bez zaoberania sa dôvodnosťou nároku navrhovateľa a bez zaoberania sa ďalších podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie podľa názoru odporcu žiadnym spôsobom nevyhodnotil argumentáciu navrhovateľa, ani neposkytol adekvátne, zrozumiteľné a preskúmateľné odôvodnenie svojho rozhodnutia. Podľa odporcu týmto návrhom ide len o snahu navrhovateľa oddialiť a vyhnúť sa plneniu svojich povinností, pričom zdôraznil, že navrhovateľ vôbec nespláca svoje záväzky, a to ani čiastočným plnením, práve naopak, vykonáva všetky právne úkony v snahe znemožniť dôvodné a zákonné uspokojenie pohľadávky odporcu. Odporca preto navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, prípadne aby uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

K odvolaniu odporca priložil listiny – Výzva ručiteľovi na úhradu záväzku zo dňa 25.03.2022, Výzvy žalovaného poddlžníkom na splatenie založenej pohľadávky zo dňa 25.03.2022 spolu s doručenkami, Prehľad aktuálnych exekúcií navrhovateľa a A. B., Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 8Cdo/147/2017 a 2Cdo/36/2019, Znalecký posudok č. 122/2018.

K odvolaniu odporcu navrhovateľ uviedol, že súd prvej inštancie nárok dostatočne a hodnoverne skúmal a z toho dôvodu aj dočasne upravil pomery strán sporu, aby sa v ich vzájomných vzťahoch nevytvoril nenávratný stav. Navrhovateľ tiež dodal, že odporca už podnikol kroky k uspokojeniu svojich pohľadávok prostredníctvom výkonu záložného práva, a preto je toho názoru, že sa posilnila potreba upraviť pomery strán, o čom zároveň predložil Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 13.05.2022. Podľa navrhovateľa sú podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia splnené, pretože ak by nedošlo k nariadeniu neodkladného opatrenia, došlo by k predaju nehnuteľností a v prípade budúceho súdneho sporu, ak by sa navrhovateľ chcel domôcť zdržania sa výkonu záložného práva, bolo by to už bezpredmetné a zhoršil by sa tým jeho právne postavenie. Podľa navrhovateľa nariadeným neodkladného opatrenia nevznikne odporcovi žiadna zásadná ujma, nakoľko navrhovateľ má ochotu dlhy uhradiť. Argumentáciu odporcu v podanom odvolaní považuje navrhovateľ za argumentáciu pre konanie vo veci samej a taktiež nesúhlasí s tvrdením, že ide o časovú neobmedzenú povinnosť pre odporcu zdržať sa výkonu záložného práva, keďže súd prvej inštancie rozhodol neodkladným opatrením, ktoré má trvať do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľ tiež uviedol, že podal žalobu o zdržaní sa výkonu záložného práva a výkon záložného práva v zmysle oznámenia o začatí jeho výkonu zo dňa 13.5.2022 považuje za nezákonný a neprimeraný, keďže nebol urobený v súlade s platnými právnymi predpismi, najmä zákonom č. 67/2020 Z. z.. Navrhovateľ preto odvolaciemu súdu navrhol, aby uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

K vyjadreniu navrhovateľ priložil listiny – Oznámenie o začatí výkonu záložného práva zo dňa 13.5.2022 a Žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva zo dňa 27.6.2022.

Odporca v ďalšom vyjadrení zotrval na svojej doterajšej argumentácii v podanom odvolaní a naďalej popiera a spochybňuje tvrdenia navrhovateľa. Opätovne zdôrazňuje, že výkon záložného práva je zákonným a dovoleným spôsobom uspokojenia pohľadávky a nie je ho možné chápať ak majetkovú ujmu záložcu. Odporca tiež spochybnil tvrdenia navrhovateľa o jeho ochote uhradiť mu dlhy, keďže tomu nesvedčí žiadna skutočnosť ani dôkaz alebo jednanie, pričom navrhovateľ doposiaľ nepodnikol žiadne kroky v snahe speňažiť nehnuteľnosť a uspokojiť odporcu ako záložného veriteľa. K tomu dodal, že ak by bol záujem navrhovateľa na úhrade dlhu skutočne úprimný, nie je mu zrejmé, prečo doposiaľ neuhradil žiadnu platbu, ani len čiastočnú, pričom ani navrhovateľ a ani jeho právna zástupkyňa nijako odporcu nekontaktovala, práve naopak navrhovateľ vynakladá nemalé finančné prostriedky na zastúpenie v súdnom spore, ktorého výsledkom má byť znemožnenie uspokojenia pohľadávky odporcu. Odporca si nie je vedomý toho, že by postupoval nezákonne v rozpore so zákonom č. 67/2020 Z. z., k čomu dodal, že navrhovateľ ho nikdy nepožiadal o odklad splátok v súlade a spôsobom, ako to ustanovuje tento zákon, to je na to určenom a predpísanom tlačive a žiadosť zo dňa 20.1.2022 za takúto žiadosť nepovažoval, pričom podľa odporcu navrhovateľ by podľa tohto zákona ani nemal nárok na odklad splátok, keďže v rozhodujúcom období bol vykázaný v registri bankových úverov a záruk ako defaultný klient, keďže nemal vysporiadané záväzky voči iným veriteľom. Odporca je aj naďalej toho názoru, že postup súdu, ktorým súd zakazuje záložnému veriteľovi uspokojiť si svoju pohľadávku vo výške minimálne 115.000,- eur výkonom záložného práva na záloh v hodnote 298.000,- eur je arbitrárny a v rozpore so zákonom a samotnou podstatou záložného práva.

Odvolanie odporcu bolo predložené na rozhodnutie odvolaciemu súdu dňa 8.2.2023. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34), preskúmal napadnuté uznesenie v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

Podľa ust. § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa ust. § 324 ods. 3 CSP neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Odvolačný súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesplnením procesných podmienok, porušením práva na spravodlivý proces, inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením, neobstátím skutkového stavu, nesprávnym právnym posúdením a nepreskúmateľnosťou, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie súdu. O naplnenie uvedeného odvolacieho dôvodu však pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožnil realizáciu práv strany sporu dosiahol určitú intenzitu, ktorá odôvodňuje záver o tom, že potom sa celé konanie nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu musí byť však hodnotené v kontexte celého konania, t. j. vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.. Zároveň tiež nie je možné prehliadnúť, že niektoré čiastkové práva, ktoré tvoria právo na spravodlivý proces zákon normuje ako samostatné odvolacie dôvody. V predmetnom prípade mal odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka nebola naplnená, keďže ani odporca v podanom odvolaní nekonkretizuje, v čom malo spočívať porušenie práva na spravodlivý proces resp. aká iná vada konania nastala s následkom nesprávneho rozhodnutia vo veci.

Tretia hlava tretej časti Civilného sporového poriadku predstavuje právnu úpravu neodkladných opatrení, zabezpečovacích opatrení a iných opatrení súdu. Čo sa týka neodkladného opatrenia, podľa citovaných zákonných ustanovení môže súd neodkladné opatrenie nariadiť v dvoch prípadoch, a to: (i) ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo (ii) ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Podmienkou je taktiež osvedčenie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Neodkladné opatrenie umožňuje rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urychlený zásah súdu, aby sa zabránilo ďalšiemu zhoršeniu postavenia oprávnenej strany sporu. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Navyac, pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu je potrebné vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. Zmyslom neodkladného opatrenia je tak poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Musí sa prihliadať na ochranu oprávnených záujmov toho, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada. Na druhej strane sa tiež musí prihliadnuť na ochranu toho, proti komu má navrhované neodkladné opatrenie smerovať, aj keď táto ochrana nemôže dosiahnuť takú intenzitu, aby prakticky znemožnila nariadenie neodkladného opatrenia.

Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (pozri uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

Odvolačný súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím nemôže prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok potreby bezodkladnosti vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. pravdepodobnosti ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, avšak musí predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo alebo ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne postupoval, ak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Navrhovateľ vo svojom návrhu popísal nielen skutočnosti, ktorým existenciu nároku, ktorého sa v zmysle súdom uloženej povinnosti ďalej domáha v konaní vo veci samej, osvedčil, ale zároveň popísal aj dôvody osvedčujúce potrebu dočasnej úpravy pomerov.

Navrhovateľ podaným neodkladným opatrením vyjadril svoje pochybnosti s výkonom záložného práva odporcom, a to najmä s poukazom, že vzhľadom na okolnosti prípadu považuje výkon záložného práva za v rozpore s poctivým obchodným stykom a v rozpore s dobrými mravmi. Ďalej navrhovateľ spochybnil platnosť právneho úkonu odporcu, ktorým žiada navrhovateľa o zaplatenie úverov v celosti bez možnosti ich ďalšieho splácania, a to aj vzhľadom k tomu, že navrhovateľ odporcu žiadal o pomoc pri riešení jeho dočasnej nepriaznivej finančnej situácii. K tomu odvolací súd dodáva, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je úlohou súdu posudzovať opodstatnenosť nároku navrhovateľa vo veci samej, ale úlohou súdu je len skúmať, či sú splnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Preto sporné otázky medzi stranami sporu, či výkon záložného práva je alebo nie v rozpore s poctivým obchodným stykom a či postup žalovaného v žiadosti o úhrade celého dlhu podľa obchodných podmienok k zmluvám o úvere bol zákonný, budú meritórne riešené v konaní vo veci samej.

Odvolačný súd tiež dodáva, že právna úprava výkonu záložného práva dáva veriteľovi možnosť pomerne výrazným spôsobom zasiahnuť do vlastníckych práv dlžníka, a to bez súdnej alebo inej štátnej kontroly. Výkon záložného práva sám o sebe predstavuje tak závažný inštitút, že by súd bez ďalšieho náležitého zistenia skutkových a právnych okolností nemal odoprieť ochranu tým, ktorí sa tejto ochrany domáhajú. Navrhovateľ v konaní osvedčil aj nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy na majetku, ktorý je v jeho vlastníctve, keďže záložný veriteľ pristúpil k výkonu záložného práva predajom nehnuteľností na dobrovoľnej dražbe. Dobrovoľná dražba tak, ako je definovaná v zákone č. 527/2002 Z. z., a ktorá predstavuje jeden zo spôsobov výkonu záložného práva, ktorú umožňuje vykonať civilný kódex (§ 151 ods. 1 Občianskeho zákonníka) je typická tým, že ju nesprievádza preventívna súdna kontrola. O tom, či sa dražba vykoná, o výške pohľadávky a podobne, rozhodne súkromná osoba s tým, že dražbu vykoná ďalšia súkromná osoba, ktorá pri takejto činnosti sleduje zisk. Za týchto okolností sa javí neodkladné opatrenie ako jediný efektívny prostriedok ochrany vlastníka dotknutých nehnuteľností do času, kým súd vo veci samej nerozhodne.

V tejto súvislosti odvolací súd prihliadol najmä na prípadné následky, ktoré by takéto zamietnutie nariadenia neodkladného opatrenia mohlo pre navrhovateľa znamenať, a to strata vlastníckeho práva k nehnuteľnému majetku. Na druhej strane nariadené neodkladné opatrenie vo vzťahu k záložnému

veriteľovi nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu jeho práv, pričom uložením povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva odporcovi nevznikne žiadna ujma, keďže po skončení konania vo veci samej, teda po vyriešení sporných otázok a v prípade, ak navrhovateľ nebude úspešný, odporca bude môcť pristúpiť k výkonu záložného práva bez vážnych pochybností.

Odvolačný súd vo vyššie uvedených súvislostiach zdôrazňuje, že v takýchto prípadoch neodkladné opatrenie je skutočne vnímané len ako dočasné opatrenie. Zároveň odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/171/2010 zo dňa 22.09.2010, podľa ktorého „pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“

Odvolačný súd tiež dodáva, že nie je dôvodná ani námietka odporcu, že súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva bez časového obmedzenia. Súd prvej inštancie už vo výroku svojho rozhodnutia nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 330 ods. 1 CSP časovo obmedzil jeho trvaním do skončenia konania vo veci samej, teda do skončenia súdneho konania s tým, že podľa ust. § 336 CSP navrhovateľovi uložil povinnosť podať v určenej lehote žalobu.

So zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého uznesenia aj o trovách konania odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého navrhovateľ, ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti odporcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolačný návrh) (§ 428 CSP).